

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0402U003295

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-11-2002

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олійник Зінаїда Павлівна

2. Oleynic Zinaida Pavlovna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 10.02.15

Назва наукової спеціальності: Загальне мовознавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-10-2002

Спеціальність за освітою: 7.030501

Місце роботи здобувача: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: 21021, м.Вінниця, вул. 600-річчя, 21

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 11.051.04

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: 21021, м.Вінниця, вул. 600-річчя, 21

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.33

Тема дисертації:

1. Вставні і вставлені компоненти у структурі висловлювання і тексту
2. Parenthetical and insertive components in the structure of utterance and text

Реферат:

1. Об'єкт дослідження - вставні і вставлені компоненти як складові частини речення -висловлювання і тексту: їх функціональне значення, місце в позиційному складі речення, а також у структурі дискурсу. Мета дослідження - уточнення, доповнення та систематизація знань про структурно-семантичну роль вставних і вставлених компонентів у складі речення та тексту і визначення характеру синтаксичного зв'язку між вставним компонентом (оцінювальним кваліфікатором змісту висловлювання) та реченням-висловлюванням, між реченням-висловлюванням та вставленим компонентом. Методи дослідження: метод лінгвістичного опису; метод інтроспективного аналізу; трансформаційний метод; зіставний метод. Термінологічний апарат традиційного та сучасного мовознавства. Теоретична значущість дисертації полягає в тому, що проведений аналіз засобів вираження категорії вставності, по-перше, є конкретним аргументом на користь висунутої Ф.де Сосюром ідеї членування мовленнєвої діяльності (у розумінні Сосюра) як трихотомія: "мова-узус-мовлення"; по-друге, визначається природа і принципи диференціації категорії модальності; по-третє, визначається поняття вторинного присудка-предиката; по-четверте,

встановлюється сутність синтаксичної транспозиції, що може бути застосованим при розгляді принципів класифікації частин мови. Практична цінність роботи визначається можливістю застосування отриманих результатів у практиці викладання і курсу загального мовознавства, курсу синтаксису і морфології сучасних російської та української мов; читання спецкурсів, пов'язаних з проблемами категорії модальності; при укладанні посібників з синтаксису і морфології сучасних російської та української мов; у лексикографічній практиці. Наукова новизна дисертації полягає в тому, що визначено функціональну сутність категорії вставності і категорії вставленості, які не тотожні одна одній; місце (позиція) вставних компонентів в ієрархії структурно-семантичних компонентів речення; кількісний та якісний склад парадигми суб'єктивної модальності; розподіл засобів вираження категорії вставності між системою та узусом; дискурсивну природу вставних компонентів; пропонується принципово інший підхід до кваліфікації вставних предикативних одиниць та синтаксичних конструкцій з вставними і вставленими предикативними одиницями в межах загальної типології синтаксичних одиниць .

2. The object of the research is parenthetical and insertive components as constituent parts of sentence, utterance and text: their functional meaning, their place in the positional composition of the sentence as well as in the discourse structure. The aim of the research is to specify, enrich and systematize the knowledge of structural and semantic role of parenthetical and insertive components in the structure of sentence and text and to define the nature of syntactic and bond between insertive component (evaluative qualifier of the utterance content) and sentence-utterance, between sentence utterance and insertive component. The methods of the research: method of linguistic description, method of introspective analysis; transformational method; contrastive-comparative method. Terminological apparatus (system) of traditional and modern linguistics. The theoretical value of thesis is that the carried out analysis of insertive categories expressive methods, in first, is the concrete argument in favour of the speech activity division. Idea offered and understood by F.de.Sosyur as trichotomy "language-usage-speaking"; secondly, the nature and differentiation principles of modality category are determined; in third, the notion of secondary predicate is determined; the essence of syntactical transposition is set, that might be used when analyzing parts of speech classification principles. The practical value of the work is determined by the possibility of using of the achieved results in teaching practice of General Linguistics Course, Syntax and Morphology Courses of the up-to-date Russian and Ukrainian languages, special courses delivering, connected with the problems of modality categories; when compiling the guideline on Syntax and Morphology of the modern Russian and Ukrainian languages; in lexicology practice. The scientific innovation of the thesis is that the functional essence of insertive and parenthesis categories are set, which are not equal each other; the position (location) of parenthetical components in the structural and semantical sentence components hierarchy; quantitative and qualitative paradigm of subjective modality contexts; distribution of the methods of the parenthetical categories expression between the system and usage; discursive nature of parenthetical components; a dramatically different approach towards the insertive predicative units qualification and syntactical constructions with insertive and parenthetical predicative units are offered in the general typology of the syntactical units.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лушчай Валентина Василівна
2. Lushchay Valentina Vasiljevna

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Луценко Микола Олексійович
2. Луценко Микола Олексійович

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Теркулов В'ячеслав Ісайович

2. Теркулов В'ячеслав Ісайович

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Отін Євген Степанович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Отін Євген Степанович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Т.А.